

31/84

Telewizja Polska S.A.
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 WARSZAWA, skr pocztowa 46, tel 47 87 91, 47 87 92
tlx 81 53 31, fax 43 46 51

Politycy w telewizji

- * Większość (69%) Polaków uważa, że ogólnie rzecz biorąc nasi politycy dobrze prezentują się w telewizji.
- * Najwięcej respondentów (37%) stwierdziło, że zbyt często wypowiada się w TVP L. Wałęsa, zbyt rzadko W. Pawlak (36%) a tyle, ile trzeba T. Mazowiecki (57%).
- * Co drugi badany uważa, że L. Wałęsa niekorzystnie wypada w TVP, zaś A. Kwaśniewski wypada korzystnie (45%).
- * Badani negatywnie oceniają chęć polityków do odpowiadania na trudne pytania (77%) i udzielanie przez nich konkretnych informacji, mówienie o faktach (66%).

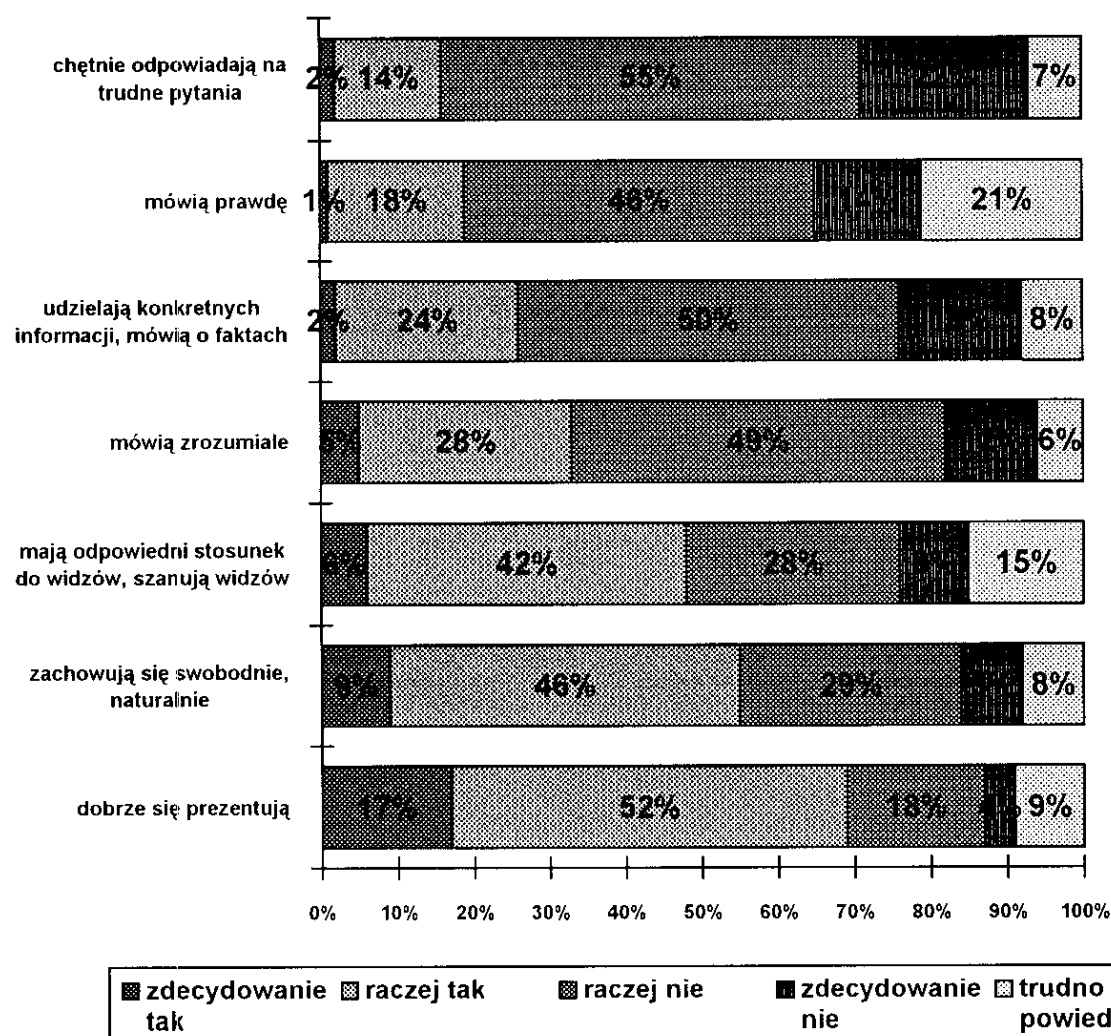
Warszawa, maj 1994r.

W maju OBOP¹ przeprowadził sondaż opinii Polaków na temat wizerunku polityków w telewizji. Tocząca się dyskusja wokół dostępu polityków do telewizji oraz ostatnie rozporządzenie KKRiTV dotyczące tej kwestii aktualnym czynią pytanie o sposób postrzegania polityków w telewizji.

Badanych poproszono o ocenę postawy i zachowania polityków występujących w telewizji.

Czy według Pana(i), ogólnie rzecz biorąc nasi politycy w telewizyjnych wystąpieniach i wypowiedziach:

n = 1099

Badani najlepiej ocenili polityków pod względem dobrej prezencji, swobodnego, naturalnego zachowania i odpowiedniego stosunku do widzów. Większość negatywnie oceniła chęć polityków do odpowiadania na trudne pytania, udzielanie konkretnych informacji, mówienie prawdy oraz posługiwanie się zrozumiałym językiem.

¹ Badanie przeprowadzono między 6 a 10 maja na ogólnopolskiej, losowej próbie mieszkańców Polski od 15 roku życia. Zrealizowano 1099 wywiadów. Maksymalny błąd statystyczny przy wiarygodności oszacowania 95% nie przekracza +/- 2,8%.

Aby wyraźniej przedstawić podział ocen na pozytywne i negatywne w poniższej tabeli, pokazujemy różnice procentowe między sumami odpowiedzi - zdecydowanie tak i raczej tak a zdecydowanie nie i raczej nie.

Ocena polityków w telewizji: $n = 1099$

	pozytywna	negatywna	różnica	trudno powiedzieć
dobrze się prezentują	69%	22%	+47	9%
zachowują się swobodnie, naturalnie	55%	37%	+18	8%
mają odpowiedni stosunek do widzów, szanują widzów	48%	37%	+11	15%
mówią zrozumiale	33%	61%	-28	6%
udzielają konkretnych informacji, mówią o faktach	26%	66%	-40	8%
mówią prawdę	19%	60%	-41	21%
chętnie odpowiadają na trudne pytania	16%	77%	-61	7%

Jak wskazują różnice procentowe najwięcej negatywnych ocen uzyskali politycy w wymiarze informacyjnym swoich wystąpień. Pozytywnie zaś ocenieni zostali pod względem zachowania i ogólnego wrażenia.

Udzielanie przez polityków konkretnych informacji, mówienie o faktach częściej pozytywnie ocenili mieszkańcy małych miast i gospodynie domowe. Najbardziej krytyczni byli trzydziestolatkowie, mieszkańcy większych miast (100-500 tys) oraz osoby z wykształceniem wyższym, pracownicy umysłowi bez wyższego wykształcenia i prywatni przedsiębiorcy². Ocena polityków wiąże się także z politycznymi poglądami badanych i nastrojami społecznymi. Osoby o centroprawicowych i prawicowych poglądach częściej niż inne negatywnie oceniają informacyjność telewizyjnych wypowiedzi polityków. Przekonanie, że sprawy w kraju idą w dobrym kierunku sprzyja pozytywnej ocenie polityków.

Język polityków krytyczniej oceniają osoby z wykształceniem wyższym (70%), inteligencja (74%) i prywatni przedsiębiorcy (77%). Uczniowie i studenci częściej uważają, iż politycy posługują się zrozumiałym językiem (41%).

² Patrz dane w tabeli.

Młodzież i dwudziestolatkowie oraz osoby z wykształceniem wyższym częściej sądzą, iż politycy mówią prawdę.³ Natomiast prywatni przedsiębiorcy najczęściej uważają, że politycy jej nie mówią. Ta opinia także bliższa jest osobom o centrowych poglądach politycznych niż osobom deklarującym skrajne poglądy.

Odpowiedzi na trudne pytania nie są specjalnością polityków częściej w ocenie trzydziestolatków (87%) i czterdziestolatków (86%), mieszkańców większych miast (90%) oraz prywatnych przedsiębiorców (98%), inteligencji (88%) i pracowników umysłowych (86%) a także osób o poglądach centroprawicowych (91%).

Osoby starsze, mieszkańcy wsi, emeryci i gospodynie domowe częściej oceniają zachowanie polityków jako swobodne i naturalne. Młodzież i dwudziestolatkowie oraz osoby z wykształceniem wyższym, uczniowie i studenci dostrzegają sztywny styl zachowania. Osoby o poglądach lewicowych akceptują sposób zachowania polityków (65%).

Prywatni przedsiębiorcy (57%), osoby z wykształceniem wyższym (48%) oraz osoby o poglądach prawicowych (43%) i centroprawicowych (44%) częściej negatywnie oceniają stosunek polityków do widzów.

Opinia, że politycy dobrze się prezentują w telewizji nie została zaakceptowana częściej przez osoby z wykształceniem wyższym (37%) i prywatnych przedsiębiorców (33%). Osoby o poglądach lewicowych (75%) i centrolewicowych (74%) lepiej niż inni oceniają prezencję polityków.

Oprócz ocen polityków traktowanych jako grupa, sondowaliśmy opinie o konkretnych osobach. Badani oceniali częstość wypowiedzania się w TVP wymienionych w pytaniu osób.

Czy w Pana(i) odczuciu w Telewizji Polskiej zbyt często, czy zbyt rzadko wypowiadają się następujące osoby?
n = 1092

Badani uznali, że zbyt często w TVP wypowiadają się (najwyższe odsetki wskazań):

L. Wałęsa	37%
M. Krzaklewski	27%
J. Kaczyński	26%

Zbyt rzadko wypowiadają się w TVP :

W. Pawlak	36%
T. Zieliński	36%
J. Kuroń	35%
Z. Religa	33%

Ponad połowa ankietowanych uznała, że w TVP wypowiadają się tyle, ile trzeba :

T. Mazowiecki	57%
J. Olszewski	55%
J. Glemp	54%

³ Patrz dane w tabeli.

A. Kwaśniewski	54%
L. Moczulski	52%

Najwyższe odsetki nieznajomości ("nie wiem kto to jest") uzyskali :

M. Strąk	48%
M. Markiewicz	25%
D. Tusk	22%
E. Spychalska	22%
R. Bugaj	21%

Opinię, że L. Wałęsa zbyt często wypowiada się w TVP chętniej deklarują osoby z wykształceniem wyższym (52%), prywatni przedsiębiorcy (46%) i osoby o lewicowych poglądach politycznych (55%).

Osoby z wykształceniem wyższym częściej także uważają, że J. Kaczyński (39%) i M. Krzaklewski (47%) za często są obecni w telewizji. Przeciwnego zdania są osoby o poglądach prawicowych. Osoby w bardzo dobrej sytuacji materialnej postrzegają wypowiedzi M. Krzaklewskiego za zbyt częste (34%).

W. Pawlak zbyt rzadko wypowiada się w TVP według emerytów (45%), rolników (42%), prywatnych przedsiębiorców (46%) i osób o lewicowych poglądach (47%). Osoby z wykształceniem wyższym częściej uważają, że W. Pawlak obecny jest w telewizji tyle, ile trzeba (53%).

Za mało jest w TVP wypowiedzi T. Zielińskiego według osób z wykształceniem wyższym (54%) i osób o poglądach centrolewicowych (48%) a wypowiedzi Z. Religi według młodzieży (42%).

Zbyt małą obecność J. Kuronia dostrzegają najstarsi (powyżej 60 roku życia 43%) i mieszkańcy małych miasteczek (43%).

Dla każdej osoby policzona została średnia ze wskazań badanych, czy dana osoba - 1 - zbyt często wypowiada się w TVP, 2 - tyle ile trzeba, czy 3 - zbyt rzadko. Zbliżenie średniej do którejś z wartości 1, 2, 3 oznacza postrzeganą częstość pojawiania się w TVP. Rozrzut średnich pokazuje istotne uszeregowanie polityków według postrzeganej przez społeczeństwo częstości ich wystąpień w TVP.

T. Zieliński ze średnią z ocen wynoszącą - 2.41 otwiera ten swoisty ranking "obecności w TVP" (patrz tabela). Na drugim miejscu znalazł się Z. Religa (2,31). Ranking zamykają J. Kaczyński (1,84), M. Krzaklewski (1,83) i L. Wałęsa (1,77).

Badani odpowiadając na kolejne pytanie ankiety oceniali, kto korzystnie lub niekorzystnie wypada w TVP (w tabeli przedstawiono odsetki wskazań poszczególnych osób w pytaniu otwartym - respondenci mogli podać dowolną ilość nazwisk z listy).

Spośród 80% ankietowanych, którzy wymienili osoby korzystnie wypadające w TVP, 45% wskazało na A. Kwaśniewskiego, 38% na W. Pawlaka i 36% na Z. Religę.

Najczęściej wymieniane osoby (przez 69% ogółu badanych) "niekorzystnie wypadające w TVP" to L. Wałęsa 51%, L. Moczulski 30% i J. Kaczyński 29%.

A które z tych osób według Pana(i) wypadają korzystnie w Telewizji Polskiej, a które niekorzystnie ?			n = 1099
a) korzystnie	nie ma takich		6%
	są tacy		80%
	trudno powiedzieć		14%
b) niekorzystnie	nie ma takich		15%
	są tacy		69%
	trudno powiedzieć		16%

Znajomość i ocena osób wypowiadających się w TVP

n = 1099

(w tabeli pominięto odpowiedzi trudno powiedzieć)

	zbyt często w %	zbyt rzadko w %	tyle ile trzeba w %	nie wiem kto to jest w %	średnia ocen	korzyst nie wypada n = 875 w %	niekorzy stnie wypada n = 748 w %
Ryszard Bugaj	7	17	45	21	2,15	19	6
Wiesław Chrzanowski	12	16	47	15	2,04	6	20
Józef Glemp	16	22	54	1	2,05	28	11
Jarosław Kaczyński	26	13	48	4	1,84	6	29
Marian Krzaklewski	27	13	45	8	1,83	19	13
Jacek Kuroń	11	35	47	1	2,26	28	21
Aleksander Kwaśniewski	13	22	54	4	2,10	45	6
Marek Markiewicz	10	14	44	25	2,06	18	6
Tadeusz Mazowiecki	15	19	57	1	2,05	14	23
Leszek Moczulski	19	18	52	3	1,99	10	30
Jan Olszewski	10	19	55	6	2,10	7	19
Waldemar Pawlak	12	36	46	-	2,26	38	11
Zbigniew Religa	7	33	44	10	2,31	36	5
Ewa Spychalska	9	16	46	22	2,09	14	5
Michał Strąk	4	9	31	48	2,11	2	6
Donald Tusk	9	15	47	22	2,08	14	9
Lech Wałęsa	37	16	42	-	1,77	11	51
Tadeusz Zieliński	4	36	40	13	2,41	31	2

Czy według Pana(i), ogólnie rzecz biorąc, nasi politycy
w telewizyjnych wystąpieniach i wypowiedziach
udzielają konkretnych informacji, mówią o faktach?

	ODPOWIEDZI W %			LICZBA OSÓB
	tak	nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM.....	27	65	8	1059
PŁEĆ				
mężczyźni.....	28	66	6	491
kobiety.....	26	64	10	568
WIEK				
do 19.....	27	64	9	92
20-29.....	30	65	6	161
30-39.....	20	72	8	211
40-49.....	29	65	6	243
50-59.....	27	67	6	154
60 i więcej.....	29	55	16	199
MIEJSCE ZAMIESZKANIA				
wieś.....	28	61	12	446
miasto do 20 tys.....	33	61	6	150
miasto 21-100 tys.....	27	66	6	176
miasto 101-500 tys.....	19	78	3	142
miasto pow. 500 tys.....	25	68	7	137
WYKSZTAŁCENIE				
podstawowe.....	26	61	13	341
zasadnicze zawodowe.....	28	63	9	296
średnie i pomaturalne.....	29	67	4	332
wyższe z niepełnym.....	22	74	4	91
GRUPA SPOŁ.-ZAWODOWA				
prac. umysł. z wyż. wyksz....	17	79	3	58
pozostali prac. umysłowi.....	24	71	5	127
robotnicy.....	27	65	8	237
rolnicy.....	29	56	15	75
prywatni przedsiębiorcy.....	21	77	3	39
emeryci i renciści.....	28	61	11	281
gospodynie domowe.....	31	63	6	54
uczniowie i studenci.....	29	64	7	96
bezrobotni.....	28	62	10	93
SYTUACJA MATERIALNA				
dobra.....	28	66	6	134
średnia.....	29	62	9	540
zła.....	23	68	8	264
bardzo zła.....	25	67	7	122
POGLĄDY POLITYCZNE				
lewicowe.....	30	67	3	192
centrolewicowe.....	31	65	5	147
centroprawicowe.....	28	70	2	106
prawicowe.....	20	75	5	134
trudno powiedzieć.....	26	60	14	477
KIERUNEK ZMIAN W KRAJU				
dobry.....	36	58	6	263
zły.....	24	69	7	649
trudno powiedzieć.....	23	59	18	146

Czy według Pana(i), ogólnie rzecz biorąc, nasi politycy
w telewizyjnych wystąpieniach i wypowiedziach mówią prawdę?

	ODPOWIEDZI W %			LICZBA OSÓB
	tak	nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM.....	19	60	21	1059
PŁEĆ				
mężczyźni.....	21	61	18	491
kobiety.....	17	59	24	568
WIEK				
do 19.....	27	45	28	92
20-29.....	29	51	20	161
30-39.....	17	69	15	211
40-49.....	14	68	17	243
50-59.....	17	57	26	154
60 i więcej.....	18	56	26	199
MIEJSCE ZAMIESZKANIA				
wieś.....	18	61	21	446
miasto do 20 tys.....	25	55	20	150
miasto 21-100 tys.....	19	58	23	176
miasto 101-500 tys.....	12	67	21	142
miasto pow. 500 tys.....	23	59	18	137
WYKSZTAŁCENIE				
podstawowe.....	14	60	26	341
zasadnicze zawodowe.....	20	63	17	296
średnie i pomaturalne.....	21	59	20	332
wyższe z niepełnym.....	30	55	15	91
GRUPA SPOŁ.-ZAWODOWA				
prac. umysł. z wyż. wyksz.....	33	50	17	58
pozostali prac. umysłowi.....	18	66	16	127
robotnicy.....	20	62	18	237
rolnicy.....	12	65	23	75
prywatni przedsiębiorcy.....	10	77	13	39
emeryci i renciści.....	16	59	26	281
gospodynie domowe.....	26	63	11	54
uczniowie i studenci.....	28	42	30	96
bezrobotni.....	17	60	23	93
SYTUACJA MATERIALNA				
dobra.....	29	52	19	134
średnia.....	21	59	20	540
zła.....	13	63	24	264
bardzo zła.....	15	65	20	122
POGLĄDY POLITYCZNE				
lewicowe.....	19	65	16	192
centrolewicowe.....	24	63	12	147
centroprawicowe.....	26	53	21	106
prawicowe.....	20	61	19	134
trudno powiedzieć.....	16	58	27	477
KIERUNEK ZMIAN W KRAJU				
dobry.....	30	49	20	263
zły.....	15	67	18	649
trudno powiedzieć.....	16	45	38	146

Czy według Pana(i), ogólnie rzecz biorąc, nasi politycy
w telewizyjnych wystąpieniach i wypowiedziach
dobrze się prezentują?

	ODPOWIEDZI W %			LICZBA OSÓB
	tak	nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM.....	69	22	9	1059
PŁEĆ				
mężczyźni.....	71	21	8	491
kobiety.....	68	22	10	568
WIEK				
do 19.....	72	23	5	92
20-29.....	66	27	7	161
30-39.....	66	27	7	211
40-49.....	72	19	10	243
50-59.....	71	21	8	154
60 i więcej.....	71	15	14	199
MIEJSCE ZAMIESZKANIA				
wieś.....	68	21	11	446
miasto do 20 tys.....	75	19	6	150
miasto 21-100 tys.....	73	20	7	176
miasto 101-500 tys.....	69	23	8	142
miasto pow. 500 tys.....	64	27	9	137
WYKSZTAŁCENIE				
podstawowe.....	72	18	10	341
zasadnicze zawodowe.....	72	21	8	296
średnie i pomaturalne.....	70	22	8	332
wyższe z niepełnym.....	55	36	9	91
GRUPA SPOŁ.-ZAWODOWA				
prac. umysł. z wyż. wyksz....	50	41	9	58
pozostali prac. umysłowi.....	69	24	6	127
robotnicy.....	71	21	8	237
rolnicy.....	68	15	17	75
prywatni przedsiębiorcy.....	59	31	10	39
emeryci i renciści.....	71	17	12	281
gospodynie domowe.....	80	17	4	54
uczniowie i studenci.....	70	24	6	96
bezrobotni.....	73	22	5	93
SYTUACJA MATERIALNA				
dobra.....	66	25	8	134
średnia.....	71	21	9	540
zła.....	69	20	11	264
bardzo zła.....	68	25	7	122
POGLĄDY POLITYCZNE				
lewicowe.....	74	20	5	192
centrolewicowe.....	76	20	3	147
centroprawicowe.....	67	25	8	106
prawicowe.....	69	25	5	134
trudno powiedzieć.....	66	21	13	477
KIERUNEK ZMIAN W KRAJU				
dobry.....	76	18	6	263
zły.....	67	25	8	649
trudno powiedzieć.....	69	13	18	146

